

Hlavný kontrolór Mesta Jelšava

**STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU
NA ROK 2015**

V zmysle §18f, ods. 1 , písm. c/ , zákona č. 369/1990 Z . z . o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov / v z.n.p./ predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2015 a 2016-2017 .

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého viacročného rozpočtu mesta a návrhu rozpočtu na rok 2015 , ktorý bol spracovaný v súlade s §9, zákona č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve v z.n.p .

Pri spracovaní stanoviska som posudzoval :

- 1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**
- 2 . Metodickú správnosť predloženého návrhu rozpočtu**

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu.

1. 1 . Súlad so všeobecne platnými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom 523/2004 Z . z . o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p . Na základe zák . č.439/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti je mesto povinné zostavovať rozpočet v členení: 2 predchádzajúce roky, rozpočet bežného roka, očakávaná skutočnosť bežného roka a návrh rozpočtu na nasledujúce 3 roky. Rozpočet na roky 2015 - 2016 je podľa §9, ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orientačný, preto nie je pre mesto záväzný.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov č. :

582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p. ; na základe ktorého v súlade s § 2 , ods. 3 bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnych poplatkoch

564/2004 Z . z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v z.n.p, na základe ktorého sa podľa § 3 predmetného zákona a v súlade nariadením vlády č. 668/2004 sú stanovené kritéria podľa ktorých sa výnos dane rozdeľuje územnej samospráve .

597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl , stredných škôl ,školských zariadení v z.n.p a ostatných súvisiacich noriem.

369/1990 o obecnom zriadení v z.n.p.

1.2 . Súlad s internými predpismi obce :

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade :
 VZN o dani z nehnuteľností.
 Zásady finančného hospodárenia mesta.

1.3 . Dodržania informačnej povinnosti obce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v MsZ v súlade s §9, ods. 2 , zák. 369/1990 Z . z.

2 . Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu .

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 , ktorým sa stanovuje druhová , organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p.

3 . Tvorba návrhu rozpočtu.

Viacročný rozpočet na roky 2015 – 2017 je zostavený podľa zákona 523/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v členení podľa §9 , ods . 1 a § 10 , ods.3 až 7 a vnútorne sa člení na :

1. bežný rozpočet , t.j. bežné príjmy a bežné výdavky
2. kapitálový rozpočet , t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
3. finančné operácie

Viacročný rozpočet predložený na schválenie je zostavený v rovnakom členení , v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok t.j. rok 2015 vrátane jednotlivých programov . *Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný , rozpočty na nasledujúce roky nie sú záväzné , majú len orientačný charakter a ich ukazovatele sa presňujú v nasledujúcich rokoch .*

Vo viacročnom rozpočte na roky 2015 – 2017 sú vyjadrené vzťahy k ŠR , v rámci prenesených kompetencií štátu , finančné vzťahy k štátnym fondom , zriadeným a založeným RO a PO a FO , ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu , k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC .

Na prerokovanie je predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2016 – 2017 a návrh rozpočtu mesta na rok 2015 s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi :

Návrh rozpočtu mesta Jelšava na roky 2015-2017

v €	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet
	na rok 2015	na rok 2016	na rok 2017
A. BEŽNÝ ROZPOČET	38 895	80 395	80 395
prijmy	2 547 217,00	2 547 217,00	2 547 217,00
výdavky	2 508 322,00	2 466 822,00	2 466 822,00
B. KAPITÁL. ROZPOČET	-524 773	-23 500	-23 500
prijmy	289 194,22	2 500,00	2 500,00
výdavky	813 967,00	26 000,00	26 000,00
C. FINANČNÉ OPERÁCIE	520 280	-38 000	-38 000
prijmy	563 280,00	5 000,00	5 000,00
výdavky	43 000,00	43 000,00	43 000,00
CELKOVÝ ROZPOČET	34 402	18 895	18 895
Spolu prijmy	3 399 691,22	2 554 717,00	2 554 717,00
Spolu výdavky	3 365 289,00	2 535 822,00	2 535 822,00

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je potrebné považovať za rámcový. Je spracovaný do výšky predpokladaných daňových a nedaňových príjmov, dotácií a transferov .

Z prehľadu je vidieť ,že v roku 2015 sa predpokladá mierny nárast rozpočtových príjmov najmä položka Výnos dane z príjmu na základe prognózy pre rok 2015 uverejnenej MF SR.

1 . 1. Daňové príjmy :

V roku 2015 mesto neuvažuje s nárastom daňových poplatkov , vzhľadom na zlú finančnú situáciu obyvateľov , vysoké percento nezamestnaných od ktorých tieto pohľadávky nie je možné vymôcť vzhľadom na hmotnú núdzu.

1. 1. 2 . Daňové príjmy – daň z nehnuteľností

Sem patrí daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov. Rozpočtované sumy na jednotlivých položkách sú určené VZN-kami o miestnych daniach.

1 . 1 . 3. Ostatné daňové príjmy :

Ide o daň za psa , daň za ubytovaciu kapacitu , za užívanie verejného priestranstva , daň z úhrad za dobývací priestor, ktoré sú určené VZN-kami o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Jelšava.

1 . 2. Nedaňové príjmy

Ide predovšetkým o príjmy z vlastníctva majetku : z prenajatých pozemkov, budov, strojov, správne poplatky, za porušenie predpisov, za predaj tovarov, znečisťovanie ovzdušia, úroky.

Niektoré tieto príjmy nemajú stabilnú tendenciu a je ich ťažké rozpočtovať , ich vývoj je závislý od reálnej finančnej situácie nájomcov , dochádza k oneskoreným úhradám nájomov .

Ostatné nedaňové príjmy sú uvedené v návrhu rozpočtu a tvoria mierny nárast rozpočtu oproti r.2014 z dôvodu zvýšenia položky 290 – iné nedaňové príjmy.

1 . 3 . Dotácie a transfery

Návrh rozpočtu na strane bežných príjmov počíta aj s transfermi a dotáciami , ktoré budú poskytnuté mestu z jednotlivých kapitol ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií a účelovými dotáciami hlavne z UPSVaR . Jednotlivé transfery v rámci verejnej správy sú podrobnejšie rozpísané v dôvodovej správe k návrhu rozpočtu Mesta Jelšava na roky 2015 – 2017. Transfery v návrhu rozpočtu na r.2015 tvoria nárast oproti predchádzajúcemu roku. Ako je vidieť z uvedeného, navrhované príjmy rozpočtu sú primerané reálnej situácii a v oblasti daní zohľadňujú predpokladaný vývoj .

1 .Výdavky rozpočtu – bežné .

Vývoj bežných výdavkov v roku 2015 oproti r.2014 narastú mierne v kapitole 09 - Vzdelávanie (školsťvo) a to orginálne kompetencie. V ostatných kapitolách cítiť ozaj mierne nárasty čo svedčí o uvoľňovaní krízového stavu. Nárast výdavkov vyplýva z nárastu celkových príjmov a preto si zachovávajú trend skutočnosti a reality.

1. 1. Výdavky verejnej správy :

Výdavky v r. 2015 sú rozpočtované zhruba na úrovni r. 2014.

Kapitálový rozpočet :

Príjem: príjem z predaja bytov, príjem z predaja pozemkov vo vlastníctve mesta, dotácia z MDVRR SR vo výške 289 194,22 EUR, čo predstavuje 40% obstarávacej ceny bytového domu č. 274, čím mesto získa 18 nájomných bytových jednotiek, dotácia z MDVRR SR vo výške 4974,00 EUR, čo predstavuje 70% obstarávacej ceny technickej vybavenosti prislúchajúcej k bytovému domu č. 274.

Výdavky: nákup pozemkov, budov, objektov, telekomunikačnej techniky. Kúpa chladiaceho zariadenia do domu smútku, prípravná a projektová dokumentácia – štúdia

Reduty Skalka. Kúpa bytového domu č. 274 – obstaranie nových obecných nájomných bytov – 18 bytových jednotiek a prislúchajúcej technickej vybavenosti. Rekonštrukcia a modernizácia – bytovka č. 275. Revitalizácia verejných priestranstiev.

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10, ods. 7, zákona č. 583/2004 Z. z. ako **schodkový**, tento schodok je v súlade so zákonom, krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Finančné operácie :

Príjmové finančné operácie pozostávajú zo zostatkov nevyčerpaných finančných prostriedkov s účelovým určením na konci roka 2014 na účtoch mesta. Rezervný fond zostatok, kapitálové účty mesta. Mestu na kúpu obecných nájomných bytov poskytne ŠFRB úver splatný počas nasledujúcich 40 rokov.

Výdavkové finančné operácie – splácanie istiny z bankových úverov a splácanie úveru ŠFRB.

Dotácie a transfery :

Transfery na prenesené kompetencie sú prostriedkami účelovo viazanými a preto rozpočtom mesta iba „prechádzajú“ a v plnej výške sú poukazované na príslušnú činnosť. Ide o transfer na základne vzdelanie, matriku, ZOS a pod. V tejto kategórii sú zahrnuté výdavky na: transfer pre spoločnú Stavebnú úradovňu v Revúcej, transfer občianskym združeniam, neziskovým organizáciám poskytnutým na základe dohody o poskytnutí dotácie z rozpočtu mesta.

Rozpočtové a príspevkové organizácie mesta .

Mesto je zriaďovateľom **rozpočtovej** organizácie **Základná škola s materskou školou Jelšava**. Prostriedky sú poukazované zo ŠR a sú prísne účelovo viazané. Z rozpočtu mesta prechádzajú v plnej výške do rozpočtovej organizácii, ktorá má právnu subjektivitu. Výška príspevku originálnych a prenesených kompetencií sa mierne zvýši oproti r.2014.

Mesto taktiež zriadilo **rozpočtové** organizácie **Mestské múzeum** a **Osvetové centrum Višegrádskej kultúry**, kde príspevok ostane na úrovni r. 2014.

Príspevková organizácia **Mestské služby Jelšava** hospodári s príspevkom mesta, ktorý je v budúcom roku rozpočtovaný vyššie ako v predchádzajúcich rokoch, no v nasledujúcich rokoch tento príspevok by mal mať klesajúci trend a je nutné pravidelne sledovať čerpanie tohto príspevku.

Programový rozpočet mesta Jelšava .

Zákon 324/2007 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v § 9,ods,1, uvádza : viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri roky.

Pri tvorbe programového rozpočtu ide najmä o vytvorenie programovej štruktúry / tvorba programov, podprogramov, prvkov, projektov /, formulovanie zámerov a cieľov, vytvorenie merateľných ukazovateľov a následné rozdelenie výdavkov rozpočtu do jednotlivých programov.

Programový rozpočet mesta na roky 2015 – 2017 obsahuje 14 programov, formulovanie zámerov a cieľov vychádza z poznatkov získaných z pilotných rozpočtov.

Výsledok hospodárenia :

Podľa zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. sa rozpočet mesta zostavuje ako prebytkový alebo vyrovnaný .

Predpokladom vývoja výsledku hospodárenia v rokoch 2015 – 2017 sú rozpočty navrhnuté ako prebytkové.

Návrh bežného rozpočtu pre aktuálny rok je zostavený v súlade s §10, ods. 7 , zákona 583/2004 Z . z . ako **prebytkový** .

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Podľa §16 , ods. 5 zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p . prebytok - rozpočtu mesta počítame podľa § 10, ods.3 , písm . a/ a b/ .

Zhrnutie.

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Jelšava na roky 2016 - 2017 a návrh rozpočtu mesta na rok 2015 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákonom č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. . Návrh zákona zohľadňuje ustanovenia zákona 582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p .

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so VZN a internými normami mesta .

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením v súlade s §9 , ods.2 , zákona 369/90 Z . z. o obecnom zriadení v z.n.p .

Návrh viacročného programového rozpočtu spĺňa zákonom predpísané náležitosti a z predchádzajúcich porovnaní a analýz vyplýva , že mesto Jelšava , nie je v r. 2015 vystavené významným finančným rizikám a neistotám a preto poslancom MsZ

odporúčam:

1. návrh rozpočtu na rok 2015 **schváliť** vo finančnej aj programovej štruktúre
- 2 . návrh viacročného rozpočtu na rok 2016 – 2017 vo finančnej aj programovej štruktúre **zobrať na vedomie**